

Conjunt eremític de Sant Pau

Vilafranca del Penedès

Ubicació

Comarca: Alt Penedès
Lloc/Adreça: Turó de Sant Pau

Coordenades:

Latitud: 41.35902
Longitud: 1.68265
UTM Est (X): 389811
UTM Nord (Y): 4579450

Classificació

Número de fitxa: 08305-44
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia: Jaciment arqueològic
Estil / època: Modern Medieval
Segle: XIV
Estat de conservació: Bo
Protecció: Legal
Observacions protecció: Pla d'ordenació urbanística municipal de 2003
Número inventari: Si:IPA 4973
Generalitat i altres inventaris:
Accés: Fàcil
Ús actual: Lúdic
Titularitat: Pública
Titular: Ajuntament de Vilafranca del Penedès (C. de la Cort, 14).
Autoria de la fitxa: Jordi Montlló Bolart
Data de registre de la fitxa: dl., 05/11/2007 - 01:00

Descripció

Es tracta d'un conjunt eremític amb capelles, fornícules, forats per encabir bigues de fusta. Al vessant solell del turó hi ha l'ermita de Sant Pau i, més a llevant, una capella (amb una ceràmica esmaltada moderna amb la representació de Sant Jaume i Sant Jordi). Davant la capella hi ha una petita esplanada artificial feta retallant la roca natural. La capella té una amplada de 180 cm, una alçada de 275 cm i una profunditat de 180 cm. A l'interior hi ha un relleix, com un banc alt. Està acabada amb un arc de mig punt tallat a la roca. A l'esquerra, a 3,25 m, hi ha una concavitat de 60 cm de profunditat i 180 cm d'alçada, situada a 90 cm del sòl. Per damunt la porta de la capella i de la fornícula, a la paret, hi ha una alineació d'una vintena de forats d'encaixar bigues; que fan pensar en una coberta d'un únic vessant, orientat a migdia.

Hi ha més retalls, forats, replans, bancs retallats a la roca.

Finalment a uns 3 metres a l'oest del replà del davant la capelleta, hi ha l'ermita de Sant Pau, també excavada a la roca i acabada amb un arc de mig punt, amb una profunditat de sis metres (més dos metres fets d'obra en el segle XX), una alçada màxima de 3'2 m. i una amplada de 5 m.

Observacions:

Tot i tractar-se d'un conjunt eremític documentat des de 1392, no figura en l'Inventari del Patrimoni Arqueològic de Catalunya.

Història

La primera referència documental de l'existència d'ermitans a Sant Pau, és de quan el rei Joan I (1392) fa donació de la sinagoga dels jueus de Vilafranca als ermitans de Sant Pau.

Abans de l'any 1910, existia una ermita edificada, de la que es conserven fotografies. Sembla ser que la decadència de l'època de la fil·loxera va contribuir al deteriorament d'aquesta ermita fins que va quedar enrunada. Però a l'any 1910 s'inaugura un nou projecte, amb l'ampliació de la plaça del davant, sense l'ermita enrunada i es comença a excavar la roca per fer-hi una nova ermita. La cavitat actual hauria estat l'absis d'aquesta nova ermita, que finalment no es va acabar.

Bibliografia

BOLÓS i MASCLANS, Jordi; URPÍ i CASALS Rosa M^a i RESINA NAVAS, Juan A. (1992). "Vilafranca del Penedès. Construccions eremítiques de Sant Pau" dins Catalunya romànica, vol. XIX. El Penedès i l'Anoia. Enciclopèdia catalana. Barcelona, pàg. 217.

ROSSELLÓ i RAVENTÓS, Joan (1982). Vilafranca del Penedès, dins l'Inventari del Patrimoni Arquitectònic de Catalunya. Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya. Barcelona.

